

تقدیر و تشکر

اول و از همه تقدیر و تشکر و سپاسگذار خداوندی هستم که به من قدرت اراده و نوشتن آموخت تا بتوانم به عنوان قطره ای از دریای پژوهشگران این سرزمین خشتی را به بنای عظیم این ملت بیافزایم و درثانی تقدیر و تشکر از مسئولان کتابخانه ملی ایران که منابع مورد تحقیق را در اختیار بنده قرار دادند و همچنین تشکر و قدردانی فراوان از استاد راهنمای دلسوز و هدایتگرم جناب آقای دکتر بهمن زندی که در طول راه پر خطر تحقیق همواره هدایت گر بنده بودند که در سرآشویی سقوط نیافتم. و قدردان تلاشهای وافر جناب آقای دکتر احمد علیپور استاد مشاور دلسوزم هستم.

و تقدیر ویژه از مدیران مدارس شهرستان دارم که علی رغم وقت کم برای آموزش درسهای دانش آموزان ، باسعه صدر کامل نهایت همکاری را با بنده داشتند از جمله جناب آقای دهناد مدیر مدرسه الزهراء دیشموک . آقای موسوی امام حسن فارتق و مدیران مدارس زینب چرام، نواب صفوی چرام، شاهد دهدشت، عترت دهدشت، حضرت زهرا قلعه رئیسی، شهید نورالدینی قلعه رئیسی و امام حسن فارتق و حجاب دیشوک جناب آقای علی اکبر جنتی که نهایت همکاری را با بنده داشتند.

تشکر ویژه و قدردان زحمات بی شائبه پدر و مادرم هستم که موهایشان در این راه سفید شد تا من در اجتماع رو سفید باشم. و همچون شمع سوختند تا همانند چراغی روشن کننده راهم باشند. و چون عصا خمیده گشتند تا عصای دستشان باشم.

فصل اول : طرح تحقیق

۲	مقدمه
۳	پیشینه داخلی تحقیق
۴	پیشینه خارجی تحقیق
۵	مدل نهایی تحقیق
۶	تعریف مسأله و بیان سوالات تحقیق
۶	سابقه و ضرورت انجام تحقیق
۷	فروضیات تحقیق
۷	هدف تحقیق
۷	محدودیت های تحقیق
۸	کاربرد تحقیق
۸	روش انجام تحقیق
۹	تعریف واژه ها

فصل دوم : پیشینه تحقیق

بخش اول مهارت‌های زبانی و عوامل مرتبط با زبان

۱۱	ارتباط سنگ بنای همه مهارت‌های زبانی
۱۲	آشنایی با دو مهارت گفتار و نوشتار
۱۲	مهارت‌های زبانی
۱۲	زبان چیست
۱۳	زبان و تفکر
۱۳	نظریه توانش و کنش زبانی
۱۴	ساخت شناختی
۱۴	طرح و طرحواره
۱۶	فعال سازی طرحواره
۱۶	حافظه
۱۷	نیمکره های مغز و تفاوت آنها
۱۷	تسلط نیمکره ای و نیمکره زبانی
۱۸	نواحی زبانی مغز
۱۸	خلاقیت و نوآوری
۱۹	تفکر خلاق

۱۹	نقش بینش در تفکر خلاق
۲۰	آفرینندگی
۲۰	دیدگاه گانیه نسبت به آفرینندگی
۲۱	دیدگاه گیلفورد نسبت به آفرینندگی
۲۱	ویژگی های تفکر واگرا
۲۱	ویژگی های افراد آفریننده (خلاق)
۲۲	موانع خلاقیت و نوآوری
۲۳	ضعف در تبدیل درو نداد به برونداد
۲۴	مهارت نوشتن
۲۴	مراحل یادگیری نوشتن
۲۵	نوشتن فعال
۲۵	ضعف در جهان‌شناسی و شناخت جامعه
۲۶	ضعف در سازماندهی افکار خویش
۲۶	ضعف در تبدیل افکار خود به زبان مکتوب
۲۷	واژگان ناکافی (محدود)
۲۷	خطاهای دستوری
۲۷	خطاهای ویرایشی
۲۸	نظریه جهانی
	بخش دوم سواد و انواع آن
۲۹	پیشینه سواد
۲۹	سواد در ایران باستان
۳۰	آموزش سواد
۳۰	سواد رایانه ای
۳۱	زمینه
۳۱	مشکلات اجتماعی
۳۱	سواد رایانه ای در سطح جهان اول
۳۲	آموزش رایانه ای
۳۲	جنبه های سواد رایانه ای
۳۳	مقدمه
۳۴	اهداف ICDL
۳۴	مخاطبان ICDL
۳۴	سطوح ICDL
۳۴	مهارت اول مفاهیم پایه فناوری اطلاعات
۳۴	مهارت دوم: استفاده از کامپیوتر و مدیریت فایلها

۳۵	مهارت سوم: واژه پردازها
۳۵	مهارت چهارم: صفحه گسترده ها
۳۵	مهارت پنجم: بانکهای اطلاعاتی
۳۶	مهارت ششم: ارائه مطالب
۳۶	مهارت هفتم: اطلاعات و ارتباطات
۳۶	مدرسه
۳۷	خلاصه
۳۷	سواد رسانه ای
۳۸	ارتباط سواد رسانه ای با سواد اطلاعاتی
۳۹	جنبه های سواد رسانه ای
۳۹	مخاطب سواد رسانه ای
۳۹	سواد اطلاعاتی چیست
۳۹	نقش وب در سایت کتابخانه ها
۴۰	نگاهی به مفهوم سواد اطلاعاتی و با سواد اطلاعاتی

فصل سوم: روش انجام تحقیق

۴۱	روش تحقیق
۴۱	آزمودنیها و چگونگی گزینش آنها
۴۱	روش جمع آوری اطلاعات و نوع جمع آوری
۴۱	متغیرهای مستقل و وابسته
۴۱	روش آماری
۴۲	اعتبار و پایایی تحقیق

فصل چهارم: یافته های تحقیق

۸۱	فصل پنجم: نتیجه گیری و بحث
۹۱	فهرست منابع و مأخذ
۹۲	پیوستها
۹۳	نمونه پرسش نامه
	نمونه ای از عکس کلاسهای مورد تحقیق

فهرست شکلهای

چکیده مطالب:

همانطور که از موضوع تحقیق برمی آید ما به بررسی علل ضعف دانش آموزان راهنمایی شهرستان دهدشت در تبدیل افکار خود به نوشتار پرداختیم و عواملی را که بر ذهن و روان دانش آموزان اثر می گذارد بر شمردیم که مهمترین آنها عبارتند از: ارتباط ، بینش ، طرح و طرحواره ساخت شناختی ، حافظه ، فرآیند انتقال اطلاعات در ذهن و حافظه در دنباله مباحث به عواملی که بیشترین تأثیر و تأثر را در امر نوشتن و تبدیل افکار و حالات درونی به نوشتار می کنند برشمردیم که عبارتند از: الف) رایانه سواد اطلاعاتی، سواد خواندن و نوشتن و سواد رسانه ای ، سازماندهی افکار ، تبدیل افکار به زبان مکتوب، بینش ، نیمکره های مغز ، مهارتهای نوشتن و غیره ...

همچنین به تشریح مهارتهای زبانی پرداختیم و مهارت نوشتن و مراحل آن را شرح دادیم و انواع نوشتن را توضیح داده و مهمترین مبحث آن را که همان نوشتن فعال است توضیح دادیم و موانعی را که سبب ناتوانی در نوشتن فعال است را به ترتیب شرح دادیم و به تعاریف خلاقیت و نوآوری پرداختیم و ذکر کردیم که خلاقیت و نوآوری در تفکر و اگر صورت می گیرد و ویژگیهای افراد آفریننده را ذکر کرده و دو دیدگاه عمده روانشناسان تربیتی در باره آفرینندگی را ذکر کردیم. (گانیه و گیلفورد).

و در نهایت به ذکر تأثیر هر کدام از عوامل مذکور در بالا که در ۱۲ گروه طبقه بندی شدند و بررسی اطلاعات شهرستانی ، استانی و کشوری دانش آموزان در چهار گروه (ادبی - هنری - تاریخی و اجتماعی) پرداختیم و عوامل ضعف دانش آموزان در ۱۲ گروه بالا را توضیح و تشریح کردیم (برحسب تأثیرات آنها در ضعف دانش آموزان).

فهرست جداول

- ۴-۱ جدول آمار توصیفی خلاقیت در پایه های تحصیلی ۴۴
- ۴-۲ جدول آمار استنباطی خلاقیت میان در میان گروهی و دوره گروهی ۴۴
- ۴-۳ جدول تحلیل تعیبی آزمون توکی ۴۴
- ۴-۴ جدول اختلاف توکی خلاقیت در هر سه پایه ۴۵
- ۴-۵ جدول تحلیل توصیفی تفکر خلاق در پایه های تحصیل ۴۶
- ۴-۶ جدول تحلیل استنباطی تفکر خلاق میان گروهی و درون گروهی ۴۶
- ۴-۷ جدول آمار توصیفی توانش در هر سه پایه ۴۶
- ۴-۸ جدول آمار استنباطی توانش در میان گروهی و درون گروهی ۴۷
- ۴-۹ جدول آمار توصیفی ساخت شناختی در هر سه پایه ۴۷
- ۴-۱۰ جدول آمار استنباطی ساخت شناختی هر سه پایه ۴۷
- ۴-۱۱ جدول آزمون توکی توصیفی از ساخت شناختی ۴۸
- ۴-۱۲ جدول آزمون توکی استنباطی از ساخت شناختی هر سه پایه ۴۸
- ۴-۱۳ جدول توصیفی موانع خلاقیت و نوآوری به تفکیک پایه ۴۹
- ۴-۱۴ جدول آمار استنباطی موانع خلاقیت میان گروهی و درون گروهی ۵۰
- ۴-۱۵ جدول آزمون توکی موانع خلاقیت ۵۰
- ۴-۱۶ جدول آزمون توکی بر حسب پایه تحصیلی ۵۰
- ۴-۱۷ جدول آمار توصیفی سازماندهی افکار دانش آموزان بر حسب پایه ۵۲
- ۴-۱۸ جدول استنباطی سازماندهی افکار ۵۲
- ۴-۱۹ جدول توصیفی تبدیل افکار به زبان مکتوب به تفکیک پایه ۵۲
- ۴-۲۰ جدول استنباطی تبدیل افکار به زبان مکتوب ۵۲

- ۲۱-۴ جدول توصیفی سواد رسانه ای در هر سه پایه ۵۳
- ۲۲-۴ جدول استنباطی سواد رسانه ای ۵۳
- ۲۳-۴ جدول توصیفی سواد رسانه ای در هر سه پایه ۵۳
- ۲۴-۴ جدول استنباطی سواد رسانه ای ۵۴
- ۲۵-۴ جدول توصیفی سواد اطلاعاتی در هر سه پایه ۵۴
- ۲۶-۴ جدول آمار استنباطی سواد اطلاعاتی ۵۴
- ۲۷-۴ جدول توصیفی آزمون توکی سواد اطلاعاتی ۵۵
- ۲۸-۴ جدول استنباطی آزمون توکی اطلاعاتی سواد ۵۵
- ۲۹-۴ جدول توصیفی اطلاعات عمومی هر سه پایه ۵۶
- ۳۰-۴ جدول استنباطی اطلاعات عمومی ۵۷
- ۳۱-۴ جدول آمار توصیفی آزمون توکی هر سه پایه ۵۷
- ۳۲-۴ جدول آمار استنباطی آزمون توکی ۵۷
- ۳۳-۴ جدول میانگین توصیفی دختر و پسر در خلاقیت ۵۸
- ۳۴-۴ جدول آزمون تی تست از پسران و دختران درباره خلاقیت ۵۹
- ۳۵-۴ جدول مربوط به رتبه های پسران و دختران در توانش واکنش زبانی ۵۹
- ۳۶-۴ جدول آزمون یومان ویت نی استنباطی توانش وکنش زبانی ۵۹
- ۳۷-۴ جدول مربوط به رتبه های دختران و پسران در تفکر خلاق ۶۰
- ۳۸-۴ جدول مربوط به آزمون یومان ویت نی استنباطی در تفکر خلاق ۶۰
- ۳۹-۴ جدول مربوط به رتبه های پسران و دختران ساخت شناختی بر حسب آزمون یومان ویت نی ۶۰
- ۴۰-۴ جدول آزمون یومان ویت نی استنباطی ساخت شناختی ۶۰
- ۴۱-۴ جدول مربوط به رتبه های پسران و دختران در موانع خلاقیت ۶۱

- ۴-۴۲ جدول آزمون یومان ویت نی استنباطی موانع خلاقیت..... ۶۱
- ۴-۴۳ جدول رتبه های دختران و پسران در سازماندهی افکار بر حسب آمار توصیفی..... ۶۲
- ۴-۴۴ آزمون یومان ویت نی استنباطی سازماندهی افکار..... ۶۲
- ۴-۴۵ جدول رتبه دختران و پسران بر حسب آزمون یومان ویت نی توصیفی در تبدیل افکار به زبان مکتوب..... ۶۲
- ۴-۴۶ جدول آماری استنباطی آزمون یومان ویت نی تبدیل افکار به زبان مکتوب پسران و دختران..... ۶۲
- ۴-۴۷ جدول آزمون تی تست توصیفی درباره سواد رسانه ای دختران و پسران..... ۶۳
- ۴-۴۸ جدول آزمون تی تست استنباطی سواد رسانه ای دختران و پسران..... ۶۳
- ۴-۴۹ جدول آزمون تی توصیفی پسران و دختران در سواد رایانه ای..... ۶۳
- ۴-۵۰ جدول آزمون تی استنباطی در مورد سواد رایانه ای..... ۶۴
- ۴-۵۱ جدول آمار توصیفی دختران و پسران در میزان سواد اطلاعاتی..... ۶۴
- ۴-۵۲ جدول آزمون یومان ویت نی استنباطی سواد اطلاعاتی دختران و پسران..... ۶۴
- ۴-۵۳ جدول آزمون یومان ویت نی توصیفی سواد اطلاعاتی دختران و پسران..... ۶۵
- ۴-۵۴ جدول آزمون ویت نی استنباطی اطلاعات عمومی دختران و پسران..... ۶۵
- ۴-۵۵ جدول آزمون تی توصیفی و میانگین رتبه های شهری و روستایی در خلاقیت..... ۶۵
- ۴-۵۶ جدول آمار استنباطی آزمون مستقل تی در خلاقیت (شهری - روستایی)..... ۶۶
- ۴-۵۷ جدول توصیفی میانگین تفکر خلاق شهری و روستایی..... ۶۶
- ۴-۵۸ جدول استنباطی آزمون تی ولول در شهر و روستا..... ۶۶
- ۴-۵۹ جدول میانگین توصیفی مناطق شهری و روستایی در توانش و کنش زبانی..... ۶۷
- ۴-۶۰ جدول آزمون یومان ویت نی استنباطی مناطق شهری و روستایی در توانش و کنش زبانی..... ۶۷
- ۴-۶۱ جدول میانگین توصیفی ساخت شناختی (شهر و روستا)..... ۶۷
- ۴-۶۲ جدول استنباطی آزمون تی ساخت شناختی..... ۶۷

- ۶۳-۴ جدول میانگین توصیفی موانع خلاقیت در شهر و روستا..... ۶۸
- ۶۴-۴ جدول استنباطی آزمون یومان ویت نی در موانع خلاقیت (شهر و روستا)..... ۶۸
- ۶۵-۴ جدول میانگین توصیفی سازماندهی افکار (شهری و روستایی)..... ۶۸
- ۶۶-۴ جدول میانگین استنباطی آزمون تی ولول سازندهی افکار..... ۶۹
- ۶۷-۴ جدول توصیفی میانگین تبدیل افکار به زبان مکتوب (شهر و روستا)..... ۶۹
- ۶۸-۴ جدول آزمون تی استنباطی تبدیل افکار به زبان مکتوب (شهر و روستا)..... ۶۹
- ۶۹-۴ جدول رتبه های توصیفی به وسیله آزمون یومان ویت نی سواد رسانه ای در (شهر و روستا)..... ۷۰
- ۷۰-۴ جدول آزمون استنباطی یومان ویت نی برای سواد رسانه ای (شهر و روستا)..... ۷۰
- ۷۱-۴ جدول توصیفی آزمون یومان ویت نی سواد رایانه ای (شهر و روستا)..... ۷۰
- ۷۲-۴ جدول استنباطی آزمون یومان ویت نی برای سواد رایانه ای (شهر و روستا)..... ۷۱
- ۷۳-۴ جدول توصیفی آزمون تی میانگین مناطق شهری و روستای در سواد اطلاعاتی..... ۷۱
- ۷۴-۴ جدول استنباطی آزمون +ولون سواد اطلاعاتی..... ۷۱
- ۷۵-۴ جدول توصیفی رتبه های دانش آموزان شهری و روستایی در اطلاعات عمومی..... ۷۲
- ۷۶-۴ جدول استنباطی آزمون تی اطلاعات عمومی (شهری و روستا)..... ۷۲
- ۷۷-۴ جدول آزمون توصیفی (تی) تک متغیره ساخت شناختی..... ۷۲
- ۷۸-۴ جدول آزمون تی تک متغیره استنباطی ساخت شناختی..... ۷۳
- ۷۹-۴ جدول توصیفی آزمون تی تک متغیره سازماندهی افکار..... ۷۳
- ۸۰-۴ جدول استنباطی آزمون تی تک متغیره سازماندهی افکار..... ۷۳
- ۸۱-۴ جدول توصیفی آزمون تی تک متغیره سواد رسانه ای اطلاعاتی رایانه ای..... ۷۴
- ۸۲-۴ جدول استنباطی آزمون تی تک متغیره سواد رسانه ای اطلاعاتی و رایانه ای..... ۷۴
- ۸۳-۴ جدول توصیفی آزمون تی تک متغیره خلاقیت و نوآوری..... ۷۴

- ۷۴-۴ جدول استنباطی تی تک متغیره خلاقیت ونو آوری.....
- ۷۵-۴ جدول توصیفی آزمون تی تک متغیره اطلاعات عمومی.....
- ۷۵-۴ جدول استنباطی آزمون تی تک متغیره اطلاعات عمومی.....
- ۷۶-۴ جدول کد گزاری فرضیه ها.....
- ۷۷-۴ جدول آمار توصیفی مربوط به متغیرها با توجه جنسیت دانش آموزان.....
- ۷۸-۴ جدول آمار توصیفی مربوط متغیرها با توجه به پایه تحصیلی دانش آموزان.....
- ۸۰-۴ جدول آمار توصیفی مربوط به متغیرها با توجه به محل زندگی دانش آموزان.....

فهرست شکل ها

- ۲-۱ شکل مربوط به فرآیند نظام پردازش اطلاعات..... ۲۴
- ۴-۱ شکل خلاقیت در هر سه پایه با درصد..... ۴۵
- ۴-۲ شکل ساخت شناختی بر حسب پایه..... ۴۹
- ۴-۳ شکل موانع خلاقیت و نوآوری بر حسب پایه درصد..... ۵۱
- ۴-۵ شکل اطلاعاتی عمومی هر سه پایه..... ۵۸
- ۴-۶ شکل نمودار میانگین فرضیات اصلی تحقیق..... ۷۶

مقدمه

حمد و سپاس خداوندی را سزد که با « علم بالقلم » قدرت یادگیری و علم و نوشتن را به انسان آموخت و با فریاد (إقراء) خواندن را دستور داد.

در همین خواندن و نوشتن همین بس که خداوند اولین آیه را با خواندن نازل کرد تا انسان به این ایامی خداوندی بتواند کالبد امورات مجهول جهان را بشکافد.

و از آن جایی که خواندن و نوشتن در عصر ارتباطات و فناوری هنوز حرف اول را می زند بر آن شدیم تا عمده نقاط ضعفی را که در این دو مهارت زبانی وجود دارند در دانش آموزان راهنمایی شهرستان دهدشت شناسایی کرده تا بتوانیم با شناخت کافی از ضعفها، آنها را بر طرف کرده و موانع سد راه خلاقیت و نوآوری و آفرینندگی این دانش آموزان را بر طرف کرده تا با استفاده از امر عدالت آموزشی بتوانند دستی بر بنای رفیع علمی کشور کشیده و پایه پای سایر دانش آموزان و روشنفکران جامعه بتوانند جامعه نو پا و دیر پای اسلامی را در مسیر راستین خود که همان پیشرفت و تکامل نسل بشر است قرار دهند. ان شاء الله

سید طیب رستگاری

۸۸/۶/۲

پیشینه داخلی تحقیق:

در داخل کشور در مورد ضعف دانش‌آموزان در نوشتار و مشکلات نوشتن خلاق تحقیقاتی شده است که از جمله دکتر بهمن زندی در کتاب روش تدریس زبان فارسی به صورت کلی به این عوامل اشاره کردند. اشاراتی داشتند آقای دکتر علی‌محمد ناعمی در کتاب روانشناسی آموزش مهارت‌های ارتباط و زبان در سال ۱۳۸۵ نداشتند به تشریح مهارت‌های ارتباطی و زبانی پرداختند و عوامل ضعف دانش‌آموزان را در این حیطه بررسی کردند. و دکتر حسن شعبانی در کتاب تدریس مهارت‌های پرورشی به برخی از نارسایی‌هایی توجه کردند. دکتر پریخ دادستان در کتاب روانشناسی مرضی ۳ به برخی نارسایی‌ها و مشکلات دانش‌آموزان را تشریح کرد. دکتر امان‌اله صفوی در کتاب روش تدریس و دکتر سیف در کتاب روانشناسی پرورشی به یادگیری و خلاقیت و ضعف‌های آنان پرداختند. دکتر علینقی خرازی در کتاب کاربرد در روانشناسی در آموزش و پرورش به یادگیری و عوامل فراموشی در دانش‌آموزان پرداخته است.

پیشینه خارجی تحقیق:

بسیاری از دانش‌آموزان از به کارگیری شکل نوشتاری زبان به عنوان یک ابزار ارتباطی مؤثر ناتوانند و با توجه به تحقیقاتی که در این زمینه انجام گرفته راه‌حلهایی چندی جهت رفع این موانع پیش‌نهاد گردید که به پیشینه آنها می‌پردازیم. در منابع خارجی در کتابی تحت روان‌شناسی روابط انسانی تألیف رابرت بولتون که در سال ۱۳۸۱ توسط آقای حمیدرضا سهرابی و همکاران ترجمه گردید و از طرف دیگر در کتاب درآمدی بر روانشناسی زبان موانع گفتاری و نوشتاری ارتباط بیان گردید که در سال ۱۳۸۱ توسط آقای دکتر ارسلان گلفام ترجمه گردید که البته در سالهای ۱۹۹۵ و ۹۶ به زبانهای ژاپنی و کره‌ای ترجمه گردید.

کتاب دیگر به عنوان روانشناسی خواندن که تألیف کیث راینر و الکساندر پولاچک و ترجمه مجدالدین کیوانی می‌توان اشاره کرد که در سال ۱۹۸۹ تألیف گردید و در سال ۱۳۷۸ ترجمه گردید و به مشکلات خواندن و نوشتن دانش‌آموزان پرداخت در کتاب دیگری به نام ناتوانیهای یادگیری مفاهیم و ویژگیها که توسط آقای جرالده والاس و جیمز مک لافلین تألیف گردید به بررسی این ضعفها پرداخته و این کتاب توسط آقای محمدتقی طوسی در سال ۱۳۶۹ ترجمه گردید.

مدل نهایی محقق:

با توجه به موضوع تحقیق که به علت ضعف دانش‌آموزان دوره راهنمایی در تبدیل افکار خود به نوشتار می‌پردازد ابتدا به شرح (ارتباط) به عنوان سنگ بنای همه مهارت‌های زبانی پرداختیم و هدف از ارتباط را شرح دادیم و به دنبال آن به شرح زبان و مهارت‌های زبانی (صحبت کردن، گوش دادن، خواندن و نوشتن) پرداختیم و دو مهارت صحبت کردن و نوشتن که وجه تولیدی زبان هستند را تشریح کردیم و در نهایت به بررسی و عوامل ضعف در این دو مهارت پرداختیم به مواردی از قبیل ساخت شناختی، طرح و طرحواره، و بینش، موانع خلاقیت ضعف در تبدیل درون داد به برون داد، مغز و تفکر پرداختیم و به تعریف خلاقیت و انواع خلاقیت و نشانه‌ها و ویژگی‌های افراد خلاق پرداختیم و عواملی که منجر به عدم خلاقیت می‌شوند تشریح کردیم. در دنباله نوشتن و مشکلات نوشتن خلاق (فعال) انواع نوشتن و نارسایی‌های مربوط به نوشتن را شرح دادیم که انواع نوشتن عبارتند از نوشتن غیر فعال (رونویسی) نوشتن نیمه فعال (املاء) و نوشتن فعال (انشاء) را شرح دادیم و عواملی که منجر ضعف در نوشتن خلاق (فعال) می‌شوند عبارتند از:

- ۱- ضعف در جهان‌شناسی و شناخت جامعه، ۲- ضعف در سازماندهی افکار خویش، ۳- ضعف در تبدیل افکار خود به زبان مکتوب، این خود به سه دلیل صورت می‌گیرد:

الف - واژگان ناکافی ب - خطاهای دستوری ج - خطاهای ویرایشی

یکی دیگر از ضعف‌های دانش‌آموزان ضعف در تبدیل توانش به کنش زبانی است که نظریه چامسکی است و به شرح آن پرداختیم و حالتی دیگر از همان ضعف در تبدیل درون‌داد به برون‌داد است.

در ادامه مباحث به نیمکره‌های مغز و نیمکره زبانی پرداختیم و همچنین انواع سواد را که عبارتند از ۱- سواد خواندن و نوشتن ۲- سواد رسانه‌ای ۳- سواد رایانه‌ای ۴- سواد اطلاعاتی را تشریح کردیم و مهارت‌های هفت‌گانه کامپیوتر را آورده و هر کدام را جداگانه توضیح دادیم و در نهایت به بررسی اطلاعات شهرستانی، استانی و کشوری دانش‌آموزان در چهار حیطه (تاریخی - اجتماعی - ادبی و هنری) پرداخته و در نتیجه هر گروه از مباحث بالا را در فصل نتیجه‌گیری آورده ایم و همه موارد بالا را با توجه به پرسش‌نامه تهیه شده مورد سنجش و ارزیابی قرار داده و عمده‌ترین مشکلات را از بالاترین ضعف‌ها تا کمترین ضعف‌ها به ترتیب ذکر کرده و به علت وجود یک از این ضعف‌ها پرداختیم

تعریف مسأله و بیان سوالات تحقیق

از آنجایی که بیشتر دانش آموزان مقطع راهنمایی بسیاری از مطالب و اطلاعات درسی را یا می دانند و نمی توانند به صورت نوشتاری درآورند و یا اطلاعات نسبی دارند و به صورت گفتاری بیان می کنند اما نمی توانند آن را به صورت مکتوب در آورند بر آن شدیم تا به دنبال جواب سوال زیر باشیم.

۱- علت های ضعف دانش آموزان دوره راهنمایی شهرستان کهگیلویه در تبدیل افکار خود به نوشتار چیست؟

سابقه و ضرورت انجام تحقیق

بسیاری از دانش آموزان از به کار گیری شکل نوشتاری زبان به عنوان یک ابزار ارتباطی مؤثر ناتوانند و با توجه به تحقیقاتی که در این زمینه صورت گرفته راه حل هایی برای رفع این موانع صورت گرفت که به پیشینه آنها می پردازیم در منابع خارجی در کتابی تحت عنوان روانشناسی روابط انسانی تألیف رابرت بولتون که در سال ۱۳۸۱ توسط آقای حمید رضا سهرابی و همکاران ترجمه گردید و از طرف دیگر در کتاب درآمدی بر روانشناسی تألیف دنی استاینبرگ موانع نوشتاری ارتباط بیان گردید که در سال ۱۳۸۱ توسط آقای ارسلان گلفام ترجمه گردید و کتاب دیگری به عنوان روانشناسی خواندن که تألیف کیث راینر و الکساندر پولچک و ترجمه مجد الدین کیوانی می توان اشاره کرد که در سال ۱۳۸۹ تألیف گردید و در سال ۱۳۷۸ ترجمه گردید و به مشکلات خواندن و نوشتن دانش آموزان پرداخت.

در زمینه منابع داخلی نیز بحث به صورت کلی در باب نوشتن فعال و موانع این امر در کتاب دکتر بهمن زندی تحت عنوان روش تدریس زبان فارسی اشاره شده است همچنین دکتر پریخ دادستان در کتاب اختلال های زبان (روش های تشخیص و باز پروری) در سال ۱۳۷۹ به این موضوع توجه داشته است.

ضرورت این پژوهش نیز برای پی بردن به ضعف های دانش آموزان دوره ی راهنمایی شهرستان دهدشت در تبدیل افکار خود به نوشتار و رفع این ضعف ها به وجود آمد تا آنها بتوانند با استفاده از امر عدالت آموزشی پایه پای سایر دانش آموزان بتوانند به مراتب بالای علمی و شرکت در المپیاد های دانش آموزی در دانشگاهها حضور داشته باشند.

فرضیه های تحقیق

با توجه به اطلاعاتی که ما از دانش آموزان مقطع راهنمایی انتظار داریم و با توجه به این پیش فرض که با مهارت خواندن و نوشتن آشنایی دارند به دنبال اثبات یا رد این فرضیه ها هستیم.

- ۱- علت ضعف دانش آموزان در تبدیل افکار خود به نوشتار ضعف در ساخت شناختی می باشد.
- ۲- علت ضعف دانش آموزان در تبدیل افکار خود به نوشتار نداشتن واژگان کافی در ساخت شناختی و ضعف در سازماندهی افکار می باشد.
- ۳- علت ضعف دانش آموزان ضعف در سواد رسانه ای، اطلاعاتی و رایانه ای می باشد.
- ۴- علت ضعف دانش آموزان در تبدیل افکار خود به نوشتار ضعف در خلاقیت و نوآوری می باشد.
- ۵- علت ضعف دانش آموزان در تبدیل افکار خود به نوشتار نداشتن اطلاعات (اجتماعی -تاریخی -ادبی و هنری) از شهرستان - استان و کشور می باشد.

هدف های تحقیق

هدف از موضوع این تحقیق پی بردن به ضعف دانش آموزان در تبدیل افکار خود به زبان مکتوب.(نوشتاری) است. تا بتوانیم این نارسایی ها را بشناسیم و به درمان آنها بپردازیم تا دانش آموزان بهتر بتوانند استعداد- مهارت - خلاقیت - و نوآوری خود را به منصفه ظهور برسانند و بتوانند ضعف های خود را پوشش دهند و افکار خود را به نوشتار تبدیل کنند و قوه خلاقیت خود را در زمینه علمی شکوفا کنند.

محدودیت های تحقیق

با توجه به مطالعاتی که انجام دادیم در داخل کشور تحقیقات محدودی در این زمینه صورت گرفت و منابع خارجی ای که به این موضوع توجه داشتند به زبان فارسی ترجمه نشده اند. از طرف دیگر در جریان جمع آوری یافته های تحقیق با توجه به وسعت شهرستان در مناطق کوهستانی و سردسیری امکان جمع آوری اطلاعات از همه نقاط مسیر نبوده و مشکلات مالی محقق مزید بر علت شده است که محقق مجبور به نمونه گیری تصادفی نمونه گیری خوشه ای شده است از طرفی در دسترس نبودن منابع مورد تحقیق و عدم ارائه آنها از طرف کتابخانه ملی و فرصت کم آنها به دانشجویان شهرستانی مانع اساسی تحقیق بوده است.

کاربردهای تحقیق

کاربرد این تحقیق در این است که به تشخیص دانش آموزانی می پردازد که توانایی تبدیل افکار خود و گفتار خود را به نوشتار ندارند.

و راه حل این ضعف ها را به ما نشان می دهد همچنین برای مقاطع تحصیلی مختلف در سطح استان برای شناختن نقاط ضعف دانش آموزان دوره راهنمایی و دانشجویان بومی استان کاربرد دارد تا بتوانیم با شناخت دقیق ضعف ها به ترمیم و بازسازی افکار آنها پردازیم.

روش انجام تحقیق

این تحقیق از نظر نوع تحقیق کاربردی می باشد و با توجه به پیشینه آن و استفاده از منابع کتابخانه ای یک تحقیق کتابخانه ای می باشد اما با توجه به کاربرد آن در آموزش و پرورش و تحقیق از دانش آموزان دوره راهنمایی به عنوان (تحقیق در آموزش و پرورش) شناخته می شود

استفاده کننده گان از تحقیق

کلیه مراکزی که به نحوی با آموزش زبان سروکار دارند بالخصوص مراکز آموزش رسمی از ابتدایی گرفته تا مقاطع عالی و مراکز آموزش و پرورش و به طور اعم کلیه مراکزی که با آموزش و یادگیری و خلاقیت نوآوری و آفرینندگی سرکار دارند. می توانند از نتایج پایان نامه استفاده کنند.

جنبه جدید بودن و نوآوری طرح

این یک طرح نسبتاً جدید است که مشکلات نوشتاری دانش آموزان را بررسی می کند و به صورت جامع این ضعف ها را شرح می دهد تا دانش آموزان بتوانند هر آنچه در ذهن خود دارند به نوشتار تبدیل کنند و بر روی کاغذ بنویسند و همه عوامل دخیل و تأثیر گذار در امر خلاقیت و نوآوری و نوشتن را - چه اطلاعاتی که در امر آموزش و پرورش انتقال پیدا می کنند و چه اطلاعاتی که در محیط اجتماعی و خانواده ها انتقال پیدا می کند - همه را بررسی کرده و تأثیر گذارترین آنها را بر حسب شدت تأثیر درصد بندی کرده است.

تعریف واژه‌ها

ساخت شناختی: هر فرد در محیطی که زندگی می‌کند تعامل میان او و محیط باعث انتقال یک سری معلومات می‌شود که به آن ساخت‌شناختی می‌گویند.

طرحواره: ساختارهای شناختی موجود در حافظه هستند که مجموعه اطلاعات مربوط به هم را در بر می‌گیرد.
 خلاقیت: عبارت است از توانایی نگاه جدید به یک موضوع و به عبارتی فرایند شکستن و دوباره بستن دانش نو درباره یک موضوع.

سواد رایانه‌ای: علم و توانایی شخص برای استفاده از رایانه‌ها و فناوری موثر می‌باشد.

سواد رسانه‌ای: عبارت است از تحقیق آموزشی تحلیل و آگاهی از تاثیر رادیو، تلویزیون فیلم، موسیقی، روزنامه و... بر روی افراد و جوامع

سواد اطلاعاتی: عبارت است از آگاهیهای افراد از اطلاعات طبقه‌بندی شده و عمومی در جوامع و دسترسی به اطلاعات رایانه‌ها و اینترنت و غیره.

ضعف: عبارت است از ناتوانی یا توانایی اندک دانش آموز در تبدیل آنچه که در ذهن خود دارد و نتواند آن را به نوشتار تبدیل کند

افکار: عبارت است از کلیه اطلاعات و طرح واره هایی که در ذهن هر فرد وجود دارد که شامل مؤلفه هایی نظیر (ساخت شناختی ، خلاقیت ، سواد اطلاعاتی ، خواندن و نوشتن و غیره ... است)